# Jeugd- en opvoedhulp (K1504)

## Servicedocument – Portfolio + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

**Auteursrechtwaarschuwing**

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

# Examenmatrijs D1-K1

| **D1-K1: Begeleidt jeugdigen en hun systeem binnen de jeugd- en opvoedhulp** | |
|---|---|
| **Complexiteit:** | De beginnend beroepsbeoefenaar ondersteunt jeugdigen* en hun opvoedingssysteem op wisselende werkplekken, zoals ambulante thuissituaties en open, gesloten of hybride afdelingen van een opvanglocatie. Ook is sprake van wisselende risico's met betrekking tot de gezondheid en veiligheid van de jeugdige. Dit vraagt van de beginnend beroepsbeoefenaar een vraaggerichte, oplossingsgerichte en systematisch aanpak. De werkzaamheden van de beginnend beroepsbeoefenaar zijn wisselend en divers van aard. De beginnend beroepsbeoefenaar voert veelal standaard werkzaamheden uit, maar deze kunnen worden doorkruist door onverwachte gebeurtenissen. De complexiteit van de werkzaamheden is mede afhankelijk van de problematiek van de jeugdige waarmee wordt gewerkt. Flexibel en adequaat reageren is dan van belang om de gezondheid en veiligheid van eenieder te bewaken. Ook het werken met meerzijdige partijdigheid richting de jeugdige en de diverse opvoeders uit het systeem maakt het werk complex. Een andere complicerende factor bij de werkzaamheden is de diversiteit in culturen en normen en waarden die de beginnend beroepsbeoefenaar kan tegenkomen in het werken met jeugdigen en hun systeem en/of netwerk. Afbreukrisico's hebben betrekking op schade voor de jeugdige en op aansprakelijkheid voor de organisatie, met name wanneer risico's of onveilige situaties niet tijdig of onvoldoende worden ingeschat. Een ander afbreukrisico is dat de jeugdige of een opvoeder het vertrouwen in de begeleiding verliest, wanneer belangen niet of onvoldoende worden erkend. Voor een goede werkuitoefening past de beginnend beroepsbeoefenaar brede en specialistische kennis toe, alsook specifieke vaardigheden om de jeugdigen en de opvoeders binnen het systeem te kunnen begeleiden. * Personen die de leeftijd van 23 jaar nog niet hebben bereikt. |
| **Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:** | De beginnend beroepsbeoefenaar voert zelfstandig en/of met een team de eigen werkzaamheden uit en legt verantwoording af aan de leidinggevende die de eindverantwoordelijkheid draagt. De werkzaamheden vinden plaats binnen de kaders van de instelling en de beginnend beroepsbeoefenaar vervult dan een signalerende, onderzoekende, initiërende, ondersteunende en stimulerende rol. |
| **Examenvorm:** | Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI. |

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

| **Werkproces: D1-K1-W1** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Ondersteunt jeugdigen individueel en in een groep | De beginnend beroepsbeoefenaar voert het cliënt- of behandelplan uit en begeleidt jeugdigen individueel en in groepsverband bij activiteiten, waarbij hij inschat wat zij zelf kunnen en verantwoordelijkheid dragen. | De beginnend beroepsbeoefenaar toont oprechte belangstelling, sluit aan op sterke punten en observeert objectief. Hij handelt volgens afspraken en protocollen, geeft grenzen respectvol aan en stemt relevante observaties tijdig af. | De beginnend beroepsbeoefenaar heeft jeugdigen ondersteund conform het cliënt- of behandelplan, geholpen bij activiteiten en gestimuleerd eigen verantwoordelijkheid te nemen, waardoor de band is versterkt. |

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

| **Werkproces: D1-K1-W2** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Ondersteunt het systeem bij de opvoeding | De beginnend beroepsbeoefenaar observeert opvoedingssituaties in het systeem van de jeugdige en gaat in gesprek om de ondersteuningsvraag helder te krijgen en doelen af te stemmen. | De beginnend beroepsbeoefenaar handelt zorgvuldig en sluit aan op opvoedkundige kijk en veiligheidskaders, bespreekt krachten en valkuilen, toont vertrouwen en monitort veiligheid in het systeem, stemt tijdig af met collega's. | Het systeem heeft passende ondersteuning ontvangen bij de opvoeding van de jeugdige, waardoor betrokkenen gericht worden begeleid en de opvoedingssituatie aansluitend wordt ondersteund. |

| **Werkproces: D1-K1-W3** | | | |
|---|---|---|---|
| **Titel werkproces** | **Uit te voeren** | **Aanwijzingen voor de opdracht** | **Resultaat** |
| Stemt af met andere jeugd- en opvoedhulpprofessionals | De beginnend beroepsbeoefenaar stemt af met jeugd- en opvoedprofessionals in het netwerk om de situatie van de jeugdige en het systeem te begrijpen. | De beginnend beroepsbeoefenaar communiceert professioneel, deelt tijdig relevante informatie, reflecteert kritisch en stemt zorgvuldig af, zodat afspraken en taakverdeling aansluiten bij veranderingen. | De beginnend beroepsbeoefenaar heeft afgestemd met jeugd- en opvoedprofessionals in het netwerk rondom de jeugdige en het systeem, en afspraken gemaakt over begeleiding en taakverdeling. |

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

| | | |
|---|---|---|
| **Werkprocessen** | **Inhoud** | **Aanwijzingen** |
| Alle werkprocessen | Beoordeling totale portfolio | De beoordelaar controleert eerst de kwaliteit en volledigheid van de bewijzen met de Quick Check. Daarna wordt iedere portfolio-opdracht beoordeeld met Voldaan of Niet voldaan. Minimaal vijf van de zes criteria moeten voldaan zijn. Het portfolio levert geen punten op.<br>Als alle bijbehorende portfolio-opdrachten voldaan zijn, wordt de presentatie of het CGI afgenomen en beoordeeld.<br><br>Alleen de presentatie of het CGI wordt beoordeeld met de volgende puntenschaal:<br>- O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk.<br>- V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht.<br>- G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen.<br><br>De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal). |

| **Examen** | | |
|---|---|---|
| **Werkprocessen** | **Inhoud** | **Aanwijzingen** |
| Alle werkprocessen | Het examen bestaat uit de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. | De examenkandidaat bereidt een presentatie of criteriumgericht interview (CGI) voor over het portfolio. De kandidaat licht de uitvoering, gemaakte keuzes en resultaten toe. In beide vormen stelt de examinator zo nodig aanvullende vragen bij de beoordelingscriteria.<br><br>De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier. |

# Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

## Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

## Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

## Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

# Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

## Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl